

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Pióro
Miejsce urodzenia: Popardowa
Data urodzenia: 01-06-1922
Kraj urodzenia: Polska
Imię ojca: Jan
Imię matki: Maria
Znany/a też jako: Stanisław Pióro
urodzony/a 01- 05-1923

Stanisław Pióro
urodzony/a 01- 06-1923

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Sprawa Agenturalnego Rozpracowania krypt. "Malaga" została założona na początku 1948 roku przez PUBP w Nowym Sączu. Sprawa ta dotyczyła członków i współpracowników organizacji PPAN "Żandarmeria", w tym jej dowódcy Stanisława Pióro ps. „Emir”. Informacje pozyskiwane do tej sprawy pochodziły od informatora ps. "Wicher". W ramach SAR krypt. "Malaga" w lipcu 1948 PUBP w Nowym Sączu rozpoczął próby pozyskania w PPAN agentury. Rozpracowanie PPAN było kontynuowane w ramach Sprawy Agenturalnego Opracowania krypt. "Zima".	Akta o sygn. IPN Kr 075/50 t. 1 (73/Ob).	

Sprawa Agenturalnego Opracowania krypt. "Zima" została założona 05.10.1948 przez Referat III PUBP w Nowym Sączu celem zinfiltrowania i ostatecznego rozbicia organizacji niepodległościowej PPAN "Żandarmeria". W ramach SAO "Zima" została przeprowadzona w lutym 1949 roku pacyfikacja wsi Barnowiec, której mieszkańcy wspierali PPAN "Żandarmerię". Przeprowadzono aresztowania członków PPAN, w tym ks. Władysława Gurgacza. Na początku lipca 1949 roku KBW odkryło i zlikwidowało główną siedzibę PPAN "Żandarmeria". W sierpniu 1949 roku funkcjonariusze UB wprowadzając do PPAN agenta o ps. "Las" we współpracy z czechosłowacką StB pod pozorem przetrzymania żołnierzy PPAN na teren Austrii, przygotowali zasadzkę, w którą wpadł także S. Pióro. W tej sytuacji, w celu uniknięcia zatrzymania przez UB, popełnił on samobójstwo. Organizacja PPAN "Żandarmeria" została rozbita, jednak SAO "Zima" była kontynuowana, w celu wykrycia i aresztowania wszystkich pomocników PPAN. Ostatecznie sprawa została zakończona i materiały złożono 01.10.1956 w Archiwum Wydz. "C" KWMO w Krakowie pod sygn. 73/Ob.

Akta o sygn. IPN Kr 075/50 t. 1-7 (73/Ob).

W 1949 roku PUBP w Nowym Sączu założył na Stanisława Pióro ps. "Emir" dowódcę organizacji niepodległościowej "Żandarmeria" sprawę kontrolną agencyjnego rozpracowania krypt. "Karpaty". Pomimo, iż organizacja została rozbita, a sam S. Pióro popełnił w czasie zasadzki samobójstwo, sprawa była kontynuowana w celu rozpracowania członków i współpracowników PPAN. Prowadził ją w dalszym ciągu PUBP w Nowym Sączu, ale pozostawała ona pod kontrolą Wydz. I Departamentu III MBP. Rozpracowanie zakończono 23.05.1956, a materiały sprawy włączono do akt kontrolno-śledczych o sygn. 1166/III.

Akta o sygn. IPN Kr 07/1063 t. 2 (1166/III).

Żołnierze i współpracownicy PPAN "Żandarmeria", w tym Stanisław Pióro ps. "Emir", byli rozpracowywani w ramach Sprawy Kontrolnego Rozpracowania krypt. "Żandarmeria". Wobec braku wyników w rozbiciu PPAN sprawa została założona 30.07.1949 przez Wydz. I Departamentu III MBP w Warszawie, celem kontroli i udzielenia pomocy w rozpracowaniu organizacji Wydziałowi III WUBP w Krakowie. W aktach o sygn. IPN Kr 07/1063 brak jest daty zakończenia sprawy kontrolnego rozpracowania "Żandarmeria".

Akta o sygn. IPN Kr 07/1063 t. 2 (1166/III).

Materiały śledztwa WUBP w Krakowie wraz z dokumentami operacyjnymi rozpracowania organizacji Polska Podziemna Armia Niepodległościowa (PPAN) "Żandarmeria" przez WUBP w Krakowie w okresie 1948-1949. Materiały zawierają protokoły przesłuchań, dokumentację zabezpieczenia rozprawy sądowej, akt oskarżenia, doniesienia agentury na członków oraz korespondencję poszczególnych pionów UB w przedmiotowej sprawie. Stanisław Pióro występuje, jako przywódca w/w organizacji. Całość materiałów w tej sprawie zarchiwizowanych przez WUBP pod różnymi sygnaturami skomasowano w KWMO w Krakowie 18.09.1968 pod sygn. 1166/III-gr.

Akta o sygn. IPN Kr 07/1063/III (1166/III-gr.) t. 1-6.

"Charakterystyka nr 76" opracowana w Wydz. "C" KWMO w Krakowie, dotycząca Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej. PPAN została utworzona w 1947 roku na terenie Sądeckizny przez Stanisława Pióro ps. "Emir", „Mohort”. Jej kapelanem został ks. Władysław Gurgacz ps. "Ojciec", "Sem". Wraz z rozrastaniem się organizacji, wyodrębniono z jej struktury Wydział Wojskowy, który przyjął nazwę "Żandarmeria". Organizacja została rozbita we wspólnej akcji UB i czechosłowackiego aparatu bezpieczeństwa na Słowacji w sierpniu 1949 roku. S. Pióro popełnił wtedy samobójstwo, aby nie wpaść w ręce komunistów. Akta zawierają Kwestionariusz Osobowy S. Pióro, który występuje jako przywódca PPAN "Żandarmeria".

Akta o sygn. IPN Kr 074/75 (76/X). Charakterystyka PPAN "Żandarmeria" znajduje się również pod sygn. IPN BU 0172/76 t. 1-2, IPN BU 00294/49 t. 45 oraz IPN BU 024/101.

Charakterystyka Okręgu Krakowskiego WiN i podległych mu struktur terenowych opracowana przez Wydz. "C" WUSW w Krakowie w latach 1985-1986. Stanisław Pióro ps. „Zemsta”, „Emir” występuje w materiałach jako żołnierz AK w czasie II wojny światowej, informator WiN na terenie Nawojowej oraz przywódca Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej i jej zbrojnego ramienia „Żandarmerii”. W materiałach znajduje się jego kwestionariusz osobowy, w którym błędnie podano informację o zastrzeleniu S. Pióro w czasie połączonej akcji polskich i czechosłowackich sił bezpieczeństwa 14.08.1949 roku. W rzeczywistości S. Pióro popełnił samobójstwo, aby uniknąć zatrzymania przez UB.

Akta o sygn. IPN Kr 074/199 t. 1-8 (200/X). Charakterystyka Okręgu Krakowskiego WIN znajduje się także pod sygn. IPN BU 0172/199.